

Полеміка

щодо найголовнішої кризи України - кризи державного менеджменту
або чому часи СЕЗ на Закарпаття так й не повернулись а доба технопарків - не настала

В січні 2018 року, на Інтернет-ресурсі «Бізнес Закарпаття» було розміщено статтю [«Самый главный кризис Украины \(статья Владимира Панова\)»](#).

В цьому матеріалі, автор, він же: віце-президент асоціації «Інноваційний розвиток України» та голова Обласного об'єднання організацій роботодавців «Закарпаття» - розмірковує над тим, що, насправді, є ключовим джерелом всіх кризових явищ та процесів в Україні а також - ділиться власним рецептом, яким чином змінити наявний статус-кво.

Не дивлячись на те, що з часу написання «думок про найголовнішу кризу» пройшло майже 5 років, часи ВЕЗ/СЕЗ (вільної/спеціальної економічної зони) так й не повернулись в Закарпаття а, нова «фішка» - технопарки так й не з'явилися в краї.

Це й не дивно, позаяк донедавна Україна мусіла вибирати: або рухатись у бік Європи, де діяльність ВЕЗ/СЕЗ, фактично, за рахунок економіки вільного ринку інших країн - унеможливлена, з боку ЄС або залишаючись у пост-совковому статусі, «боротись» за інвесторів, без гарантії на успіх.

Однак, як не прикро, але саме війна: прискорила рух України в бік Європейського Союзу та уможливила створення бізнес-середовищ з претензією на технопарки, через масову релокацію бізнесу зі сходу країни в Закарпатську область.

Тим не менше, запрошуюю ознайомитись з мною написаним-полемікою, яка тоді, 12 січня 2018 року [мала місце на сторінках соціальної мережі Фейсбук, як реакція на вищеназвану статтю](#):

Класичний приклад знаходження «винуватих» у бідах сучасної України, саме - в особі держави та її менеджменту (читай: чиновництва), який полюбляють оприлюднювати колишні партійні працівники КППС та люди, які ніколи не мали власної, більш-менш успішної справи, не кажучи вже про бізнес, звідки й запозичено термін - менеджмент...

Приклади, наведені автором, з осіб які «не навчили нас тому, что процветание государства напрямую зависит от модели управления страной» - вражають, але мають мало що спільного з успіхом тієї чи іншої країни, особливо у базисі суспільства, тобто - в економіці!

Натомість, приведений «фарш»-перелік таких особи, як: «Лао-Цзы, Конфуций, Платон, Макиавелли, Монтескье, Наполеон, Рузвельт, Черчилль, де Голль, Тэтчер, Ли Куан Ю, Гавел, Бальцеревич или Колодко», це швидше - філософи й авторитетні державники ніж державні, ефективні менеджери (крім, можливо Бальцеревича)...

З другого боку, якщо звернути увагу на ВВП найрозвиненіших країн світу, то виникають питання:

- а хто «піднімав», до першої економіки світу, США? Тільки Рузвельт?

- а хто «керував» економічним чудом в післявоєнних: Німеччині та Японії? Тільки Конрад Аденауер й Сигэру Ёсида?

- а хто «стоїть» за економічними досягненнями Південної Кореї?

Тому, є очевидним, що процвітання держави, як переконаний віце-президент асоціації «Інноваційний розвиток України», аж ніяк не залежить від... рівня й кваліфікації чиновника, навіть, якщо його обізвати менеджером!

Так, «мы не усовершенствовали старую систему, как это сделал Китай, тем более не выстроили новую, как это сделала Польша». Чому? Бо Україна в складі СРСР - немає чого вдосконалювати, позаяк вдосконалювати сталінські: індустріалізацію, голодомор,

культурну революцію - продовжувати злочини совка. А будувати нову країну, за прикладом Польщі - ніхто в Україні: не знає, не хоче, не буде...

Сюди ж й «бізнесмени, приходивши во власть на протяжении 26 лет, в том числе талантливые, креативные собственники и менеджеры высшего звена...», які банально взяли в долю чиновників для пограбунку країни, через приватизацію, наприклад! Навіть ті «выстроившие в непростых посткоммунистических условиях бизнес «с нуля»», коли їм запропонували посади голів ОДА (Коломойський, Тарута, Ахметов), поголовно... виявились нікчемними державними менеджерами (першого - вигнали, другий - сам пішов, а станій - відмовився від посади)! Ось таке, ДНК - виходить...

Якщо «опуститись» на землю, на Срібну Землю, то ситуація в краї в частині саме «державного менеджменту» - взагалі ахова. Чому? А чим можуть похизуватись місцеві «бізнесмени»? Розпродажем мукачівського летовища, мережею Барв/Сільверлендів чи цегельним заводиком? А може розпилюванням на металобрухт колишніх виробничих потужностей фабрик та заводів краю, «заготівлею» лісу, «триманням» базарів та контрабандою цигарок до країн ЄС?

От і виходить, що реальний, цивілізований бізнес в Закарпатті здійснюють саме іноземні інвестори та компанії за їх участі, які є й найбільшими працедавцями в регіоні, яких й представляє голова Обласного об'єднання організацій роботодавців «Закарпаття» (не на громадських засадах, звісно). Ба більше, влада не тільки неспроможна організувати мінімальні умови для роботи інвесторів, але, навіть не може забезпечити достатню кількість працівників для вже діючих виробництв...

Й останнє. СЕЗ/ВЕЗ, [індустріальні парки, як вже неодноразово писав](#) - Закарпаттю, як й іншим регіонам України - не «світять». А от запропонована автором схема: «миссия → цели → задачи → подбор команды из профессионально подготовленных людей → алгоритм последовательности решений → детальные планы работ (чётко прописанные с учётом времени и индикаторов оценки эффективности результатов) → корректировки как следствие глобальных и локальных изменений», за 26 років так й не затребувана українським суспільством! Останнє, вкупі з політиканами-пройдисвітами - ніяк не визначиться, беручи гречку/бабло «за голос» - хто принесе більше «щастя» й «покращень» холопу: «червоний директор», пчоляр з «руками, які не брали», двічі несудимий профФесор, закінчувач війни «за два тижні», ВОНА з косою, скотиняка чи апатрид?!

Насамкінець, такий приклад. На одній з міжнародних конференцій, яка проходила у Словаччині один посадовець, який представляв ТПП краю обурювався: чому зарплата словака на заводі Ядзакі, в Міхаловцях - 400 євро, а на аналогічному підприємстві Ядзакі в Ужгороді - не більше 200 євро? Тому, відповіли європейці, що у вас (в Україні): сутужно з робітниками, нижча продуктивність праці, безлад на кордонах, корупція та побарабанізм влади. Це і є «ціна», вірніше об'єктивна оцінка ситуації, за якої... «бравировать - Украина открыта для инвесторов!» нічого не дасть!

Ю. Ключівський,
керівник IASEED
січень, 2018 року

P.S.

1. Статтю «Самый главный кризис Украины (статья Владимира Панова)» можна знайти за посиланням: <https://www.businessz.com.ua/news/events/2979>

2. Для розуміння ситуації з ВЕЗ «Закарпаття», варто ознайомитись зі статтею: «Вільні економічні зони в Україні», за посиланням: http://iaseed.eu/analytic_vez_2001/

3. Й, ще стаття, відносно «індустріальних парків», а саме: «Чому індустріальні парки не панацея для Закарпаття?»: http://iaseed.eu/media_industrial_parks_panacea_transcarpathia/

4. Чи може Закарпаття позбутися дотаційного статусу: http://iaseed.eu/media_transcarpathia_subsidy_status/